

RÖVID HIREK

Jeruzsálem. A palesztinai kolóniákon a munkanélküliség 1 százaléka csökkent. A narancsültvényeken 1000 munkással foglalkoztatnak ma többet, mint az elmúlt évben. — Abbas Hani a palesztinai ex-kedve, az elmúlt héten a ha-fai köztöbén horgonyzott jachtjával, de nem szállt palesztinai fődre. Valószínűleg a kormány sem adott engedélyt a kiszállásra, mert Abbas Hani nem igen kívánatos elem Palesztinában. — Josef Bravermann, az ismert zsidó kémikus, több évi kísérletezés után, igen gazdaságos módon tud a narancs héjától kitűnő olajat készíteni. A kiváló mérnök Rehovotban gyárat épített 8000 font alaptőkével, amely máris 30 munkást foglalkoztat és 100 egyenértékű van berendezkedve. — A kormány letartóztatott 16 zsidó ifjút és leányt a határon azért, mivel azok víronnal engedély nélkül akarták a határt áttepni. — A Népszövetség mandátumbizottsága jóváhagyta a palesztinai kormányzat ama határozatát, hogy nem engedélyezi az egudánok külön hitközségi szervezet felállítását Palesztinában az addigi „Kneset Jiszrael” kivételével. — Az utóbbi 6 hónapban a palesztinai kivitel forgalma a múlt évi hasonló időkhöz viszonyítva 100 százalékkal emelkedett. — Palesztinában átlagosan oromót kell a narancstermők között, a narancsnak az angol piacon való értékesítése.

TEL-AVIV. November hónapban 144 új épület engedélyt bocsájított ki a mérnöki hivatal. Az építkezési költségek 60 500 fontot tettek ki. — Az elmúlt hónapban 7000 ember használta az autóbuzsikat. A város északi részében egy nagygyűlésre zsinagóga építési munkálatát kezdték meg. — November hónapban 12 469 font volt a város adóbevétele.

NEW-YORK. Oregon állam kormányzója! Julius Mayert, a portlandi Beth Israel sinagóga választották, aki el is fogadja a megrszelő pozíciót. — Az amerikai zsidóság egy pénzcsoportha 35 000 font st. ringgert részvényeket vásárolt a Hittenger kiadnázó rézvényárságtól. A Rézvényárság, mint ismeretes, a Hittenger ásványkincseinek kiaknázására alakult, amelynek értékét sok milliórd fontra becsülik.

KRAKÓ. Az országzserne nagy megbecsülésnek örvendő R-bbi Tobiasz Horowitz irabbit, a sanokeri hitközségi tanács főrabbiának választotta meg.

KLAGENFURT. Nemzeti szociálisták mérgek kutyákat uszítottak egy zsidó kereskedőre, miközben ezt kiáltották: Ez lesz a sorsa minden zsidónak a Harmadik Birodalomban! Adolf Preis zsidó kereskedő súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség később érkezt és „nem sikerült” a tetteseket kézrekeríteni.

LONDON. Teljesen élszegényedve, a napokban hunyt el Londonban Edgar Kohn egykori zsidó milliomos. Kohn volt az első autótáxi vállalkozó Londonban és őrlási v. gyonyit szerzett. Mint igen jódegy ember egész Angliában nagy tekintélynek örvendett. Később elvesztette teljes vagyonát a börzén és a lóversenyen.

MOSZKVA. A szovjetkormány biztositja a peszchil mácsesz-sütés teljes szabadságát.

TUNISZ. A közelmúlt napokban rakták le Tuniszban egy nagyszabású új zsinagóga alapjait. Az építkezésekre, amely 1933 októberében érvegtt és egyike lesz az északafrikai zsinagógák legszébbikének, 2 millió frank van előirányozva amelyre a nemrégben elhunyt zsidó filantrop, H. N. Osisir hagyományából fedeznek.

BÉCS. Kronfeld Rébert zsidó vitorlarepülőnek sikerült Bécs—Semmering közti postereplését 4200 m. magasságban lebonyolítania. Az általa elért magasság a legnagyobb ezen a téren.

SZALONIKI. Szalonikiben perbe fogták Missolonghis szerkesztőt, aki a „Makedonika Nea” című amlizemita újságban ígért a zsidók ellen. A tárgyalás során a védelem egyik tanúja őt issten jobbkézének nevezte, mert támadván a zsidókat, el segít az isteni akaratot, hogy ok visszaterjenek Palesztinába. Eleg fura okoskodás, isteni rendelés alapján úti a zsidót. — A Szalonikiben megtartott 9. kiemelt konferencián elhatározták, hogy 20 000 font költséggel 2 éven belül felépítik a görög zsidók kolóniáját Ereben. A gyűlés lebonyolítását bizottság vette magára. A konferencia foglalkozott továbbá a zsidók állásfoglalásával a palesztinai kérdésben.

BUKAREST. A román kultuszminisztérium megerősítette a spanyol rítusú (sz. fard) hitközségek szabályzatát, amivel ezek kívánják jogu teszteltek jellegét nyrték. A rendelkezésből kiténik, hogy Bukaresten és Temesváron kívül egész Romániában 8 ilyen rítusú hitközség van. A szervezet feje a bukaresti zsidó főrabbi.

FRANKFURT. Az „Israelitischen Familienblatt” 2000 márká jutalmat tűzött ki annak, aki Ezriel Carlebach szerkesztőnek bántalmazottait a rendőrség kezére juttatja.

MOZI

Városi Színház Mozgó
MATA HARI. Jón CONRAD VEIDT Boszporusi éjszakai.
Teatrul HEYMAN szinkör
A hónap legnagyobb eseménye febr. 17. péntek ORLOW Liane Haid, Petrovich Szvetislav, orosz szerelmi film, premier!

A newyorki román zsidók szövetsége — a zsidó világtkongresszusért.
New York. Az elmúlt héten tartotta meg az amerikai román zsidók szövetsége 24. évi konferenciáját, amelyen mintegy 200 delegátus vett részt, 50 000 szövevényi tag képviselőlében. A kongresszus egyhangú határozatot hozott a zsidó világtkongresszus megteremtését illetőleg és felhívást intézett a különböző zsidó szervezetekhez ennek végrehajtása érdekében. A kongresszus egyik határozatában felszólítja a román kormányt, hogy az országban nyomorgó zsidó tömegek szűkös helyzetén segítsen és járuljon hozzá a zsidó ifjúság produktívizálásához. Egy másik határozat sajnálatát fejezi ki a zsidó ifjúság, hogy a sorocai vérengzés borzalmai még mindig nem torolta meg a kormány. Felhívják a kormányt, hogy akadályozzon meg minden terrorista kilengést, nehogy ez ilyen véres események megismétlődhesse. A kongresszus határozatiilag hívta fel a szövetség ifjúsági szekcióját, hogy minden erejével támogassák a palesztinai munkát és járuljanak hozzá az ORT munkájához. A kongresszus végül az új tisztikart választotta meg, Leo Wolf-ohn díszelnök és Dr. Abraham elnök személyében.

Egyetlen illetékeskedés sem volt az elmúlt évben Hailában. Jeruzsálem. A hailai zsidó kereskedelmi kamara a napokban bocsájta a nyilvánosságba az 1932 év kereskedelmi eredményeit. E szerint Hailában az elmúlt évben egyetlen üzlet sem kért ki kényszerezegységet. Szemben az 1931-es 1650 váltóvalattal, 1932-ben mindössze 675 óvatolás történt. A zsidók által épített házak az elmúlt évben megegyeznek a magyarkal, mint 1931-ben.

Palesztinai bevándorlási engedéllyel bíró képesített chalué keresi olyan fiatal leány ismeretséget, ki kiváncsi Erec-Israelebe utkölt-egének fűdzési esetén Leveteiket „Chalué házasság” jellegre a kiadóhivatalba kérjük.

Primăria Municipiului Oradea, Serviciul Economic, No. 4849/1933.

Publicațiune
Se oduce la cunoștința generală, că în ziua de 1 Martie anul 1933 dela ora 10 dim. până la ora 12 a. m. din zi se va ține licitație publică prin concurs de oferire, în biroul Serviciului Economic al Primăriei, Eaj 1 camera No 28 pentru contractarea furnizării imprimelor și registrelor necesare serviciilor Primăriei și Uzinei Electrice pe anul 1933. Licitația se va ține în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din Legea Contabilității Publice, Regulamentul O. C. L. și normele publicate în Monitorul Oficial No. 27 din 4 Ianuarie 1931.
Persoanele cari vor lua parte la licitație vor depune pe lângă oferta închisă și sigilată și o garanție de 5% din suma oferită în numerar, sau efecte garantate de Stat.
Ofertele se vor face numai în conformitate cu Caietul de Sarcini care poate fi văzut în fiecare zi, între orele oficiale la Serviciul Economic al Primăriei, sau pe tabla de publicații dela intrarea în edificiul Primăriei
Oradea, la 11 Februarie 1933. Primăria.

E Z S T
menorák gyertyatartók, védjegy! serlegék, evőeszközök, templomi kegszerek, bármily művészi kivitelben legolcsóbb árban.
Gyártása és eladása: **„Tacamul”** ezüstáru gyárban **CLUJ, Str. Gen. Neculcea (Kornis-u.) 6.**

ZSIDÓ HUMOR ÉS TÖRTÉNETEK NAGYJAINKRÓL

És Rothschild ki fog térni
Rabbi Chajem Léb, a miri jesiva feje mondotta:
— Az én fiam, aki husz órát tanul naponta Tórárt, tartja vissza a bécsi Rothschildot, hogy ki ne térjen.
A hívek csodálkozására pedig megmagyarázta:
— A maszmid tanul 20 órát naponta, alatta állnak rangban a jesiva többi tanítványai, akik csak tízenegy órát tanulnak naponta. Ezek után köveiketik a miri háztulajdonos, aki naponta három órát szentel a Tóának. Utána a minszki kereskedő, aki csak egy órát tanul, utána a moszkvai gyáros, aki csak a szombatot tartja, utána a londoni kereskedő, aki köcsér háztartást vezet, utána a bécsi Rothschild, aki nem tér ki. Ha a maszmid kevesebbet tanul husz óránál, a jesiva többi fiai kevesebbet fognak tanulni tízenegy óránál, a miri bal-bajfít nem fog semmit sem tanulni, a minszki kereskedő nem néz bele a könyvébe, a varsói nem fog imádkozni, a moszkvai nem tart szombatot a londoni fréffit fog enni és a bécsi Rothschild kikereszlekedik...

Az egyetlen ségec
Rabbi Eliezer Jicchok Valazimból látta, hogy a jesivának egyik növendéke nagyon gyorsan, kapkodva imádkozik. Hozzáment és megintette:
— Lassan, áhitattal kell imádkozni. Ima áhitat nélkül, test lélek nélkül.
— Én is mondog egy hasonlatot — felelt az ifju. — Ha az ember utazik és lassan halj, felkapaszkodnak a kocsjára a ségecek, az utcagyerekek. Ha gyorsan halj, ez nem történhetik. Így van az imával is. Ha gyorsan imádkozunk, nem kapaszkodhat belénk a rossz gondolat.
— De atól tartok — felelt a rabbi mosolyogva, — hogy te olyan gyorsan halasz, hogy az egyetlen ségec, te magad, sem tudsz felkapaszkodni a kocsióra...

A három tulajdonság
Mikor Krotosinban megüresedett a rabbiállás, a jarosini rabbi is bejelentette írásbeli ajánlatát. A krotosini rasekol levelet írt a jarosini kollegájának és felvilágosítást kért a jelölt egyéniségére és képzettségére vonatkozólag. Levelére a következő dononai választ kapta: „A rabbinak három jeles tulajdonsága van: hasonlít Humboldthoz, hasonlít rabbi Akibához és hasonlít ez Istenhez”. Erre gyorsan megválaszolták a kitűnő férfi, akikben a hitközség hamarosan keserűen csalódott. A rasekol dühös levelet írt a kollegájának és szemrehányást tett neki, hogy hamis információt adott. E levelre a következő válasz jött: „Amil Irtam, szórut-szóra igaz. A rabbi hasonlít Humboldthoz, mert éppugy, mint ennek, neki sincs zsidó képzettsége. Hasonlít rabbi Akibához, mert ez se tudott németül. Hasonlít végül a jó Istenhez, mert — nem ember”.

Töprengés
Egy berlini Hitler-gyűlésen megjelenik egy tipikus lengyel zsidó. Nagy figyelemmel hallgatja Hitler vezérkarának zsidó gyűlölettel izzó beszédeit. Egyszerre töpreng néz maga elé. Látszik hogy erősen gondolkodik. Min tördő a fejedet? — kérdi tőle egy másik zsidó. — Tudod barátom, azon gondolkodom, hogy milyen új zsidó ünneppel fogunk majd beiktalni ünnepeink közé, ha Hitler bukása eljő? Haman bukásának emlékére itt a purim a kindlivel, Fáraó bukására a peszchak a knédlivel. Mit fogunk enni majd Hitler emlékére és mi lesz az ünnep neve?

Hirdessen a „NÉPÜNK”-ben.

NÉPÜNK

ZSÍDÓ HETILAP
Főszerkesztő: WASSERSTROM SÁNDOR
Felelős szerkesztő: LEITNER ZOLTÁN
ORADEA
Strada Iosif Vulcan No. 4.

Puskaropogás

az egész mai konstrukcióra háramlik. Sehol sem előltni! A barrikád egyik oldalán se álljon zsidó. Inkább a gyánaság vádjá, mint a felbujtás. Inkább az érdektelenség hibája, mint a minden lében kanadtság arculeopása.
Békét, békét, békét. Seholsem barrikádot és seholsom vért. Az emberélet a legnagyobb kincs. Nekünk fáj minden csepp

az egész mai konstrukcióra háramlik. Sehol sem előltni! A barrikád egyik oldalán se álljon zsidó. Inkább a gyánaság vádjá, mint a felbujtás. Inkább az érdektelenség hibája, mint a minden lében kanadtság arculeopása.
Békét, békét, békét. Seholsem barrikádot és seholsom vért. Az emberélet a legnagyobb kincs. Nekünk fáj minden csepp

kiomlott emberi vér. Megértés és türelem minden oldalon. És munkalehetőséget mindenki számára. Az emberiség dolgozó dolgozni akar, és a zsidóság velük együtt. Csak fegyverropogás ne hallatszék, mert nagyon veszedelmes lehet, ha a szendvedélyek elfajulnak. Nyugalmat és békét áhítozunk.

Ujra pogromra gyujtják a cuzisták a máramarosi lakosságot

Rendzavarás nélkül ért véget a szigeti naggyűlés
Sighet. Vasárnap zajlott le Sigheten mintegy 150 résztvevő jelenlétében a máramarom megyei cuzisták naggyűlése. A vezérszónok Manolache cuzista agitátor volt, aki „vilápolitikai” expozé tartott. Hitler uralomrajutását méltatta és azt fejtegette, hogy most már Németországban is elsőtétült a zsidók napja. Beszélt Mussoliniról is, az olasz diktátorról, aki szintén igen nagy antiszemita. Romániában is csak akkor lesz békesség és jólét, ha az antiszemiták veszik át a hatalmat. Antiszemita rohamoztatók felállítására hívta fel a hallgatóságot és azt ajánlotta, hogy Szigetben is alakítsanak egy rohamoztatót. A fontos — mondotta Manolache, — hogy a zsidók állandó rettegésben éljenek fölünk. Azt akarom, hogy főlem még a kövek is reszkesenek, ha megjelennek valahol. Itt az ideje, — mondja —, hogy a zsidók hagyják el

az országot, nehogy itt is az legyen a sorsuk, mint pár évvel ezelőtt Magyarországon, ahol sorra nyomtalanul lütek el a zsidók és sohasem kerültek ujra meg.
A jelenlevők közül többen közbekialtoitak az elmaradt éhségmárs miatt, mire Manolache kijelentette, hogy ennek is a zsidók az oka és rövidesen, három hét múlva, ujra megszervezik a máramarosi éhségmársot és elindulnak Bukarest felé.
Manolache befejezésül lázító szavakkal uszította a hallgatóságot a zsidók elleni támadásra, majd ama kívánságának adott kifejezést, hogy a király Cuza kezébe adja a kormányt. — Jellemző tényként regisztrálhatjuk, hogy a hatóságok nem léptek közbe Manolache előadásánál és engedték, hogy lázító tartalmu beszédét teljes terjedelmében elmondja.

Kavarodás a nagyváradai orth. hitközség petíciója körül

Lapunk más helyén részletesen foglalkozunk a nagyváradai hitközségi választás, folyton nagyobb hullámokat korbácsoló ügyével. Ezuttal csupán arra szoritkozunk, hogy a legutóbbi napok eseményeiről tájékoztassuk olvasóközönségünket.
A nemrégiben lezajlott választás, amint már annak idején megírtuk, a törvénytenség és terror jegyében folyt le. Ezt számos hitközségi tag megpeticionálta. A minis terium állítólag a petícióra azzal válaszolt, hogy megsemmisítette a választást. Erre Hegedüs Nándor képviselő interveiót a megsemmisítés ellen. A Gazeta de Vest román lap pedig félbáznál előráncigált „irredentizmust” olvasolt a mai vezetőség fejére, saját kezdeményezéséből.
Amint illetékes helyről értesülünk, ennek a vádnak, semmiféle vonatkozása nincs azokkal, akik a petíciót benyújtották. Az illetékes magassabb hatóságok véleménye lehet ez, mivel a mai vezetőség számos tagja, egyuttal nyíltan hangoztatja magyarpárti mivoltát, míg a régebbi vezetőség kimondottan zsidópárti volt. Ezt igen jól tudják úgy a váradai városházán, mint a megyeházán.

Dr. Marton Ernő, interpellációjában, amelyet ez ügyben a Kamarában elmondott, csak a miniszter által kinevezendő comisia interimare ellen nyilatkozott, mert azt jogosan törvénytelennek tartja. Magát a megsemmisítést, igen helyesen, a miniszter diszkrecionális és törvényben lefektetett jogának ismerte el. Ugyan ez az álláspontja az országos orth. Központi Irodának is, mely szintén ily értelemben írt fel a miniszteriumhoz.
A közönség általános nézete szerint a leghelyesebb az volna, ha a kavgó ügy hullámai akképen csillapítanak le, hogy a két szembenálló párt megegyezze egy elfogadható platformban, mig az ugratókat és a megbékülés kerékkötőit mindkét oldalon háttérbe szoritának. A nagy hitközség mai állapota nem is engedi meg, hogy az ellenfelek, ahelyett hogy elismulnának, mindjobban kiélesedjenek.
Lapunk álláspontja is az, hogy a megsemmisítés megtörténhet, ha a miniszter jónak látja, mig a comisia interimare miniszteri kinevezése valóban flagrans megsértése a hitközségi autonomiának.

HETI GLOSSZÁK

Meller Rózi — a zsidó nő

Tele vannak vele a lapok. Meller Rózi-val, a bécsi doktornővel, aki egy orosz novellából sikerült szindarabot írni. Ez a Rózi valóban egy hisztérikus perszóna lehet és egyáltalán nem nagy dicsőségünk, hogy a fajtánkhoz tartozik. Nem azért, mert talán szegény volna neve és működése a zsidóságra, hanem inkább azért, mert megdöbbentően nagy kárt okozott a zsidóságnak. Kárt azzal, hogy a mű-merénylet amelyet ő maga követte el, úgy állította be, mint ha azt a Barna Ház-ból ismencdált volna. A Barna Ház pedig a hitlerizmus főfészke. Ez nagy hiba, sőt bűn is volt részéről, mert minék a náciakt olyan merénnyellett gyanúsítani, amelyet nem követtek el — holott van épen elég, amelyet bizony elkövettek. Természetesen most jön a nemzeti szocialista sajtó és azt mondja: látjátok a zsidók mit művelnek? Rágalmaznak és beakarnak feketíteni bennünket, holott mi csak egyszerűen „barnák” vagyunk. Most ugyekzenek elfelejtetni azt, hogy a „hosszu kések éjszakája” címen hirdett zsidó pogromok eseménye valóban történt indult ki, a Barna Házból. Most úgy állítják be az egészet, mintha Rózi, a hisztérikus volna az egész zsidósággal. Pedig ők oly ártatlanok. Mit nekik az a 150 feldúló németországi temető, mit nekik az a sok zsidó emberélet és vagyon, amelyet elpusztítottak és feldúltak. Meller Rózi nagyon sokat ártott a zsidóságnak, bár haszna nem volt még ezredrésznél sem, mindabból, amit előző teremtelt vagy alkotott. Ez a Meller Rózi ügy nem esztétikus ügy. Csunya kis eset. Méla undor fogja el az embert, ha az őmaga állal ejtett sebek kimómló vére gondot. Amelyet nem a Barna Ház ejtett rajta, mert ez a néhány szurt seb, a zsidóságnak is fáj. Pedig jój de ártatlan benne. De mit tegyünk? Örök zsidó sors. Ha egy tagja valamit elkövet, minden zsidó bünsös kell legyen. Már a náci szerint. De mit történik ezzel Meller Rózi. Fődolgo, hogy tele van nevével az egész nemzetközi sajtó. Reklám. Annak legcsunjabb fajtájából. Rózi, a szégyelhes magát. Mert mi már meg tesszük — miatta.

Az érem másik oldala.

Mi is beszámoltunk már Hitlernek ama kézsokjáról, amelyet Renzelli asszonynak, az olasz kereskedelmi attasé feleségének kezére lehelt. Hitler ugyanis tisztelgőleg utasított a követnél és a kézsokon kívül rózsabimbókkal is kedveskedett Renzelli asszonynak, aki mint ismeretes zsidó vért hordoz ereiben. Az egész világsajtó hangos hódolat emlékezett meg a véresszajú antiszemita vezérrel, aki ilyen kínos helyzetbe került. Már ugyanis azon lömegek előtt, akiknek eddig az engesztelhetetlen bosszul hirdette minden nem fajtisza polgár ellen. És ime most csókot lehel Renzelli asszony kezére, aki nemcsak, hogy nem fajtisza, de egyenesen zsidó. — Az egész dolog azonban nem érdemli meg ezt a nagy felhajtást. Régi dolog, hogy az antiszemita vezérek a gazdag zsidókkal szemben mindig tetek engedményeket és mindig felüggesztették elveiket. Olyan régi ez a szokás, mint maga az antiszemitaizmus. — Senki sem emlékezett meg azonban arról, — ami talán a zsidó lapok részéről indokoltabb lett volna, — hogy a zsidó Renzelli asszony is minő szívéllyel fogadta a bösz antiszemita kancellárt. Hogy japán vázába tette a bimbókat és még most is izzó vörösen illatoznak a szalonban. — Mert ha észrevettük Hitler két-színű aljas politikáját, amellyel mindég aszerint alkalmazkodik, hogy mit diktálnak az ő érdekei, észre kell vennünk Renzelli asszony árulását is. Aki meghívót küldött Hitlernek és megküldöztetett tisztel ttel fogadja Hitlert, akinek oly sok zsidó vér tapadt már eddig is lelkismeretére. — Az éremnek tehát két oldala van. Az egyik Hitler és a másik Renzelli asszony árulást mutatja.

Megnyit! Erdély és Bánát legnagyobb posztógyári le-akát

olcsó tavaszi szövet-vására

Férfiöltöny, felöltő, nadrág, nőikabát és costum, kék és fekete anyagok legdivatosabb, legjobb és legnagyobb választékban

Deutsch Posztóáruház,

Oradea, Strada Avram Iancu (Kossuth-utca) 1. Fekete Sas-palota. — Címre figyelni!!

Mi történik a nagyváradi hitközségben?

Február 18-án megjelent egy hírdetmény a váradi lapokban, mely szerint másnap, vasárnap délután közgyűlést tart a hitközség, a petíciók ügyében. Szombat este megjelenik az egyik váradi lapban, az elnökhelyettes aláírásával egy másik hírdetmény, mely szerint a közgyűlés elmarad. E mögött a két hírdetmény mögött igen érdekes események húzódnak meg. Nem tartjuk oly fontosnak, hogy az egész ügy történetét feltaláljuk az erdélyi zsidó közönségnek. Először is, mert nem olyan esztétikus dolog egy belső, éles harcról írni, mely ebben a nagy hitközségben dúl, másodsor, a hátterben szerepő személyek nem oly egyéniségek, akikre sok újsághasábot kellessen pazarolni. Kétségtelen azonban az, hogy amiről már többször írtunk, az lessenkint azok előtt is megvilágítódik, akik eddig a sötétben tapogatóztak. A firtuk már többször és részletesen a választások után, hogy itt nem apró-cseprő kis gabella árak fel vagy leszállítá-árol van szó, még azok a vádák sem lényegesek, amelyeket bizonyára érdemtelenül szórnak a régi vezetőségre. Itt nagyobb dolgokról van szó. Itt azok kerülnek súlyos ellentétbe, „bujársaik”-kal, akik együttesen vették át a hitközségi vezetést. Létezik egy klikk, amelyik Erdély csaknem valamennyi hitközségében elhittelt konkolját. És ezek azok, akiknek legfőbb célja, az erdélyi orthodox zsidóság kettéválasztása. Ezek a zavarosban halászni akarók azok, akik felhasználják az „ellenzékség” pszichológiai momentumát és azok vállain akartak bejutni a hitközséghez, akiket épen úgy gyűlölnék, mint azokat, akik eddig voltak a kormányrudnál. Ezt ezek a rövidlátó emberek nem vették észre. Vagy ha észrevették is, a jesusita módszerrel élve, a cél szentesíti az eszközt harci kiáltással „legyőzzék” a régi pártot.

A továbbiak érthetősége kedvéért meg kell említsük még a következőket. Alakult az új elnökség hivatalbalkatása után egy 20—25 képviselőtestületi tagból és kívül állókból álló párt, mely az „Egységes Hitközség Pártja” címen megállapította, hogy mindenkor egységesen fog eljárni hitközségi ügyekben. — Ezek a képviselőtestületi tagok mostanig nem vettek részt az új era munkájában. Így találták helyesnek. És azt is jónak látták, hogy minden rágalomhadjárát dacára, passzive viselkedjenek egy bizonyos időpontig.

Azt is meg kell írjuk, hogy több mint valószínűleg a választást a miniszterelnök megsemmisíté, vagy megsemmisítette és egy ugynevezett Comisia Interimare-t nevezték ki a hitközség élére. Természetesen ez a helyzet csak addig marad, amíg új választást nem ír ki ez az idejlenes vezetőség.

Most már összefoglalva az egészet, a helyzet a következő. A minden áron rombolni akarók, akik főleg a rabbinátus tekintélyét akarják szétszórni aláálni, akik az uynnevezett ch-ssid frakcióval együtt szeretnék azt megtenni BELÜL, amit nem tudnak KIVÜLRŐL, azok akarták az elnökhelyettes tudta és beleegyezése nélkül a rendkívüli közgyűlést megtartani. Ha ez a közgyűlés megtartatott volna, olyan tragédiát jelentett volna a hitközség egységére nézve, amelynek hordereje beláthatatlan lett volna, az egész erdélyi zsidóság szempont-

jából. Szerencse, hogy az erőszak és raffinéria nem mindég tud sikert aratni. A Gondviselés volt olyan kegyes és a halálos csapás, amely a hitközség zsidó egységét örökre veszélyeztette volna, egy időre elhárult.

Objektív szemmel nézve az eseményeket, azt mondhatjuk, hogy akár van idejlenes vezetőség, amelyet a miniszter nevezett ki, akár ez a mai rezsim marad — szelektálni kell. Itt nincs és nem lehet kétféle párt, értvén ezalatt, a 10 leites gabella pártját, vagy husz leites gabella pártját. Itt nem babról van szó és nem kicsinyes kolekolációról. Itt az orthodoxia egységéről van szó. És amikor ez forog kockán, akkor félre kell tenni minden kicsinyes hiúsági kérdést, most azt sem szabad tekintetbe venni, hogy akik tegnap ellenségek voltak, azok barátokká is válhatnak, mert végeredményben ennek is be kell következnie. Aki vagy akik személyes gyűlölettel vezeltve, o táig mennek elvakultságukban, hogy nekik még az ördöggel is érdemes cimborálni, csak hogy legyőzzék véli ellenségüket, azoknak keserű tanulság lehet már is, hogy milyen farkasverembe estek. Szerencsére az utolsó pillanatban észhezérték. És most itt az alkalom a nagy összefogásra. Most nem szabad nézni, hogy kik voltak tegnap ellenségek és milyen taktikai véleménykülönbség áll fenn közöttük az irányban, hogy milyen metódusokkal lehet egészségesebbé tenni a hitközség gazdasági életét. Most nem csak anyagiakról van szó. Itt sokkal, de sokkal szentebb érdekek védelméről kell szó essék. Itt arról kell beszélni és azért kell cselekedni, hogy a hitközség egysége megőriztessék. Az Egységes Hitközség Pártja ki kell épüljön. Mindkét oldalról jöjjenek össze azok, akik valóban a s-ent céll nézik és nem vezetik őket a személyes gyűlölet, vagy olyan cél, amely éppen az ellenkezőjét akarja. A szét-huzást, a hitközség végleges tönkretételét. Mert mit ér, ha a jobbkezükkel szánálásról gesztikulálnak és azt hirdetik, hogy a hitközség érdeke mindenekelőtt, addig balkezükkel a bombát helyezik el, a hitközség létének legbitosabb pillére alá, hogy minden rombadőljön. Álljanak össze azok, akiknél tradíció az, hogy a hitközség érdeke mindenekelőtt. Maguk mellett fogják találni mindazokat, akik valóban súlyt jelentenek ebben a zsidó közületben.

Összefogni erőinket. Minden becsületes ember a zászló alá, — ez kell legyen a jelszó. Az igazságnak győzni kell. Ez nem frázis, ez véres igazság kell legyen. Az igazság pedig az, hogy meg kell őrizni az egységet és mindazokat, akik a szétbomlás processzusát akarják inauguralni, el kell söpörni a közéletből. Legyen az volt hitközségi elnök, vagy volt hitközségi jegyző, vagy jelenlegi hitközségi elnök, vagy aelnök.

Igy áll ma a váradi hitközség belügye. Ez a lényeg. A kvintesszencia. A többi, az lehet pletyka, lehet rágalom, lehet taktika, lehet üres szófecsérlés. A lényegeket ebbe a néhány sorba sűrítettük és ebből ilélhet mindenki, aki józanul lát és van füle, hogy halljon.

Egységet megőrizni és akik utban állanak elsöpörni.

Végre! Az orth. rabbikar a zsidó országépítés szolgálatában

Ita: Dr. Rosenfeld Salamon (Tg-Mures).

A közelmulban a „Népünk” érdekes eseményekről számolt be, amelyek méltán kell, hogy feltűnést keltsenek a zsidó világban és különösen az országépítés gondolalát szíven viselő zsidóság körében.

A „Népünk” bejelenté, hogy az erdélyi és németországi orthodox rabbik végre ráeszméltek arra, hogy nekik is tenniük kell valamit az országépítés szolgálatában, mert eddigi magatartásuk nem felelt meg az egyébként magas színvonalon álló német és erdélyi orthodox rabbikarnak. Minket inkább az erdélyi rabbikar mezmózdulása érdekelt — ezért kivánuunk e lap hesájain — mizrach szemponokból tekintve — részletesen foglalkozni vele.

A polyanai rabbi levelében fordult Teitelbaum Joel károlyi rabbihoz s bejelentette, hogy egy az Erecben létesítendő máramarosi kolónia gondolatával foglalkozik s véleményét, valamint hozzájárulását kérte a megindítandó akcióhoz. A kolónia a Jewish-Agency földjén s azzal karöltve volna létesítendő.

A károlyi rabbi, aki közvetlenül azelőtt lért vissza erci zarándolujáról, s aki bizonyára nyitott szemmel járván be őseink földjét, meglátta azt, ami ott épül, örömmel üdvözölte a gondolatot és a legnagyobb zsidó eseménynek mondta a szentföldi létesítésért folytatott munkálatakat. Nem baj, hogy a kolónia Jewish-Agency földjén épül, az sem baj, hogy karöltve vele történik a létesítés, a gondolat szép és nemes, a szent Tóra parancsát teljesítő, s csak arra kell vigyázni, hogy a kolónia vallásos szellemű legyen.

Körülbelül ezek voltak Reb Jajlsnak, az országépítési gondolat eddigi ellenfelének, nagyjelentőségű szavai.

A másik érdekessége a dolognak, hogy a kolónia létesítésének a gondolata a polyanai rabbi, tehát annak a rabbinak a részéről indult ki, akinek a falujában a máramarosi zsidók szomorú történetében hirdette vált Constantin Danila és társai hónapokon keresztül gyűléseztek, remegésben

tartották a máramarosi zsidóság ezreit és a végén állódították a tűzesóvát a borsaiak falujára. Hámánnak és a tűznek kellett jönnie, hogy megremejen bizonyos körök lába alatt a föld és ha katasztrófa árán is megolvassa vagy legalább megtörje ezen körök gondolkodását és érzésvilágát borító jégkérgel.

A polyanai rabbi gondolata tetel előtt, megtörtént a nagy lépés. Szígheten Erdély rabbijainak egy része gyűlést tartott, amely elejétől végig az országépítés gondolatáról áthatva és e gondolai szent eszméjének hódolva folyt le.

A nagygyűlést Joszovits szígheti orth. dély rabbijainak egy része gyűlést tartott, amely elejétől végig az országépítés gondolatáról áthatva és e gondolai szent eszméjének hódolva folyt le.

A nagygyűlést Joszovits szígheti orth. dély rabbijainak egy része gyűlést tartott, amely elejétől végig az országépítés gondolatáról áthatva és e gondolai szent eszméjének hódolva folyt le.

A fiatal szigeti rebbe Isten áldását és segítségét kéri, hogy a „szent gondolat” terjedtőltsön és valóra váljék.

Ezek a megnyilatkozások forradalmiak voltak, aminthogy forradalmiak voltak a többi felsőolálók beszédei is, amelyek közül különösen jel emző, fontos és hatásos nékült mondhatni; szenzációs Spertber demii, hogy egyes részleteit, ha nem is szörül-szóra, de bő kivonlatban közöljük.

A brassói főrabbi nem kevesebbet mond, mint azt, hogy Isten kezét látja a megmozdulásban. A zsidóságnak a régi egységet vissza kell állítania. Minden zsidónak boldognak kell lennie, hogy egy vallásos kolónia létesül az Erecben. Már évekkel ezelőtt kellett volna az örök egyesi-

síteni, hogy Jehuda Háléwy országát felépítsük. Ha nem fecsereültük volna el erőnket haszontalan dolgokra, már régen löbbre jutottunk volna.

A brassói főrabbi minden mondata, minden szava egy pörölycsapásként heló igazságot szögez le. Mert igazság az, hogy a mi cionista mozgalmunkban Isten kezét kell látnunk, igazság az, hogy a zsidóság egységét mozgalmunk sikere érdekében vissza kell állítanunk, hogy a Tóra egyik legelső parancsának, az Erec felépítését meghagyó parancsának a teljesítésében, fenn-tartás nélkül egyesülünk kell. Tehát már a vallás parancsainál fogva is, már évekkel ezelőtt kellett volna az örök egyesítésünk, hogy „Jehuda Háléwy országát felépítsük”.

De ehelyett mit tettek? Meomondja azt is Spertbert brassói főrabbi. Elfecsérelték erőiket haszontalan dolgokra, hevel hávulimokra, koveidrájberájokra, hitközségbeni hatalmi harcokra és különösen azok elleni harcra, akik szívvel, lélekkel az országépítés szolgálatába állították munkájukat, tudásukat, idejüket.

Abban is igaza van a brassói főrabbinak, amikor kijelenti, hogy ha a hosszú évek folyamán nem fecsereülték volna el erőiket haszontalan dolgokra, az ország felépítésében már régen löbbre jutottunk volna. Fájdalom kell, hogy elfogjon bennünket, ha elgondoljuk, mi lett volna, ha a rabbikar nem tagadta volna meg a Tórának az országépítését meghagyó parancsát, ha nem helyezkedett volna aktíve szembe aokkal a vallásalankokkal, akik a Mose Rábénu, Rabbi Akiba, Jehuda Háléwy szellemétől áthatva, igenis akarták teljesíteni a szent Tórának eme parancsát, ha visszaállítottuk volna az egységet és mindnyájan az Erec felépítésének a gondolatában festvérték egyesültünk volna Csoda történt volna. Valahányszor a zsidó nép mint osztatlan egység akart valamit, mindig csoda történt. Az Isten mellénk állott és legnehezebb helyzetünk-ből és a legnagyobb katalizmák-ból is győztesen kerültünk ki.

Ha talán nem is a bűnbánat, de a felöltségérzet tudata érzőük ki a brassói főrabbi bátor és nemes szavaiból. Mert nemes lélekre vall egy elkévelett mulasztás beismerése és férfini bátorság kell ahhoz, hogy a beismeret mulasztás egy nagy nyilvánosság közvéleménye előtt le is szögeztessék.

Csodatevő Rabbi Amram sirja.

A béna ifju rejtélyes gyógyulása.

Rabatban, Dél-Marokkó egyik egzotikus városában egy francia zsidó iskola élén működik Lazare Congay, aki Parisba felejtethetetlen leírás küldött egy afrikai rejtélyes zarándoktról, amelyet végig élt, Congay leírása így szól:

... Ouezzan, így hívják azt a marokkói zarándokhelyet, ahová minden évben, még ma is, ezren és ezren zarándokolnak el. Marokkó minden vallásos muzulmánjának kötelessége legalább egyszer megjelenenni annál az évszázados szírnél, melyben RIBBI AMRAN (arabs átírása Rabbi Amramnak) szent csonjtjai nyugszanak.

Ki volt Rabbi Amram? Szentéletű tudós, legendáshírű jó ember, kit Jeruzsálem-ből küldöttek jótékony gyűjléssel Marokkóba. Fezben megállt a szent pap, de ma előre indult Ouezzanba...

Mire a szent pap elért Ouezzanba, fiát súlyos belegen találta, a fiu haldokolt. Rabbi Amram szeméit égre emelte és így imádkozott:

„Mennyei hatalom, ha a te jószágod ezt az ifju lelket itt hegná a földön és helyébe az enyémet vennéd magadhoz: a legjobb jót művelnéd velem a földön...”

Egy hét múlva a fiu meggyógyult. Az apa meghalt és ott temették el Ouezzanban. Sirja, mint a szentekké, közponlja lett évszázadok alatt a jámbor zarándokoknak.

Minden évben csodák történnek a sirnál! Bénák visszanyerik szabad mozgásu-

kat, némák hangjukat, számtalan beteg gyógyul meg...

Csak egy akadály volt a zarándokok előtt: az ut Ouezzan városán kívül gondozatlan és hepehupás volt sokáig. Egyszer az ouezzani muzulmán városfőnök fia súlyosan megbetegedett. Mindenki ezt tanácsolta neki, siessen a szent rabbi sirjához, talán az segít rajta...

A kádi odaállt a sir mellé és így szólt: „Ó, szent rabbi! Ha meggyógyítod az én beteg fiamat, olyan utat építek a Te síroddhoz, hogy ezek zarándokolhatnak rajta...”

En is azon az uton érkeztem a sírhoz, amelyet a boldog kádi építtetett...

Mint hívő zsidó, érdekesnek találtam, hogy fölkeressem a sirt, melynél Marokkó muzulmánjai egy zsidó szent emlékének áldoznak.

Négy csendőr áll az ouezzani ország-uton. Ők próbálják a rengeteg kocsi irányítani. Lehetetlen. A lömegek meutorpan. Egy óráig tart, míg az áradat megindul. Közben megérkezik a hir az első csodáról: reggel kilenckor a sir előtt egy kis néma lány beszélni kezdett...

Végre feléünk a dombra, Rabbi Amram dombjára. Egész sátorváros épült arra a 8—10 napra, míg a jámbor zarándoklatok tartanak. Három káváház, egy kis vendéglő, tizenhét beennszült konyha, közel ezer sátor a 7—8000 arabs részére, mintó-állomás, csendőrség... Óriási ciprusok közt, háttérben a hegyekkel, a Nagy Szent Sirja feltűnik egy óriási lángtengerben, sok-sok ezer gyertya és olajfáklya között!

Részeg lömegek táncolnak, hajlongy-nak, zokognak, jövjeszéknek Rabbi Amram sirja előtt. Egy óriási eukalyptus büvös ágai hajolnak a sárga kriplára.

Egyszer egy muzulmán ki akarta vágni ezt a fát. A fa visszauított, mikor beleakarta vágni a szekerécéjét — és a balta homlok-ron érte és megölte a vakmerőt.

Őt állok a Szent sirja előtt és látom a zengő tumultust...

De mikor este lesz a lángok megsokszorozódva, megszinesedve az ég érnek, lilán, vörösen, kéken, mint egy óriási üstből!

Itt a csodák órája!
Felvonulnak a tangeri zsidó cserkészek. Felhangzik egy ősi afrikai himnusz:

Adonénu elokénu
Bara eth Mose Rabbénu...

A tűz mellé, közvellenül, most oda-visznek egy husz éves, béna ifju. Születte mellette állnak, reszkelve. Hátha, hátha...

A szent sirján lángol minden. Zeng az induló. Koppant imák harsognak.

Ribbi Amram! Segits! Segits!
S én magam látom: a béna hirtelen kitárja karjait, áll a tűz fényében, felkiált, azután átöleli szüleit és boldogan össze-esik...

Másnap kezdődik a lömegek házaözön-lése. Tanger, Rabat, Marrakech... külön autóbuzsok viszik az embereket haza.

Mindenki visszazáné megégyeser. A tűz bearanyozza az égbolot. A sir ott áll a lángtengerben, mint egy lekuporodott oroszlán. És jövő évben újra kezdődik...

Legujabb!

1933 tavaszi

"CARMEN"

Legujabb!

cipőmodellek megérkeztek

Női, férfi, gyermekcipők, szenzációs árak, nagy választékban!

Kizárólagos egyedárúsítás:

NIMBERGER ERNŐ

CIUJ, Piata Unirii 28 (Hotel Central) Vidéki rendeléseket postán utánvétellel eszközölünk

Telefon 13.

Telefon 13.

Ama nagy tisztelet mellett, amellyel én az orthodox rabbik iránt viseltem, engedessék meg nekem, hogy a brassói főrabbi igazságait egy mizrahi-cionista szemzőgön keresztül nézve megindokoljam.

Mi, akik a szentföldnek zsidók által való letelepítéséért, tehát a Tórák egyik legszentebb megfogalmazásának a mizrahi ideológiájára szerint a Tóra szellemében való megvalósításáért már évtizedek óta dolgozunk, fájdalommal kell, hogy lássuk, hogy éppen azok, akik hivatalosan lettek volna, hogy a tömegmozgalmak elérése, ideológiai vezetőik legyenek, e mozdulás ellenségeivé csaptak fel és nemcsak, hogy nem állnak a Tóra szent parancsának aktív szolgálatába, hanem valóságos vallási kérdést csináltak abból, hogy az általunk történő felépítést megakadályozzák.

A rabbikar eme magatartásából felesleges harcok robbantak ki a hitközségek kebelében és sok ezer vallásos zsidó család tagjai között. S végtelen hosszú volna a sora mindazon káros következményeknek, amelyeket orth. rabbijaink harcos antionizmusuk kiváltott, de helyszűke miatt én itt csak a legreprezentatívabbakat sorolom fel.

A hitközségek kebelében megindult a harc egyrésztől mizrahi-cionisták és másrésztől a rabbik és a rabbipárti hívek között, akik két elemről állnak össze. Az egyik azon nagyon kevesek csoportja, akik a rabbik minden kritikája nélkül vakon követik, a másik akik nem akarnak adni és a nemadással végtelen kegyelmes dolog a rabbi tiltalmára hivatkozni. Ez ez az áldozás alól való kibúvás éppen azon időkben történt, amikor a "rabbi hívei"-nek bőven volt pénzük, ma a rabbi ébredése idejében már nagy részben a regény emberek.

Tehát dult a harc, hatalmi kérdésekké fajultak el a dolgok, Dintórák működtek, régi patinás, Erdélyi hitközségeket iszur alá helyezték, forrtak Erdélyi hitközségei és a rabbik még akkor sem ébredtek tudatára az eseményeknek, amikor jobbról és balról a régi, tradicionális felépítésű, különösen megszerzett és nagyszzerűen működő úskenéz hitközségeknél a testvérharc következményeként omladozó falak döngöttek. Ezen események következményeit az erdélyi orth. zsidó hitközségek ma saját bőrükön érzik.

De legfájdalmasabb, sőt mondhatjuk, tragikus az a harc, amelyet a vallásos beállítottságú, orthodox szellemben felnevelt s a mizrahi cionizmus aktív orientálódó ifjúságának kellett és még ma is kell megvívnia a helység rabbijával, a rabbi "hiveivel" és igen gyakran — sajnos — a saját szüleiével.

A mai vallásos beállítottságú fiatalok, akikkel rabbijaink nagyon keveset törődnek, nekik legkevésbé ma semmit sem nyújtottak, mint a vízbeülő keresi azt az erőt, amely őt a mostani kétségbeesett helyzetéből kimentí.

S kell-e, s lehet-e, s létezik-e nagyobb, szentebb és építőbb erő a vallásos beállítottságú zsidó ifjúságnak, mint a százszázalékosan vallási alapon álló mizrahi-cionizmus, amely kiképzett és fellélen vallásos alapon álló chalucokat nevel, hogy azok Tóránk legszentebb parancsának teljesítésében, az Erec felépítésében részt vegyenek? Kell-e ma erősebb vagy és reményesebb ifjaink számára, minthogy az Erecben letelepedhessenek?

A mostani állíjazzással 20 mizrahi chaluco megy ki Erdélyből az Erecbe. Mennyi volna ma azok száma, ha rabbijaink nem ellenünk, hanem mellettünk dolgoztak és harcoltak volna?

Ifjaink érezték és érzik, sőt kétségbeesve látták azt az utat, amelyet a rabbik követtek s minden terror dacára megalkották s rendületlenül alakítják meg ma is a mizrahit, tehát vallásos alapon álló ifjúsági egyesületeket. De akkor akcióba lép a rabbi, maga elé cílija a fiatalokat, hatalmas viták fejlődnek ki, az ifjak érzik a maguk nagyobb igazságot és minden papi filalom ellenére megalkotják a lelkiükből fogamzott ideálnak szolgáló csoportjukat.

Ezen fiasok után a rabbi a szülőket veszi munkába. Ekkor kitör a harc a gyermek és a szülő között. S a legtrikább esetben végződik a rabbi győzelmével ez a harc is, mert az ifju nem tudja kivonni magát egy még ennél is nagyobb hatalomnak, az igazságának és lelkiismeretének parancsa alól. A fiataloknak az a része pedig, amely teljesen függ a rabbiktól, irigykedve, fájdalommal, vágyakozással néz azon szerencsésebb kortársaira, akikben megvolt a bátorság és lehetőség, hogy lelkiismeretük szavára hallgatva, az idők hívásának engedve, az igazság és jog szolgálatába lépjenek.

Hitközségeink, ha egyébben nem is, a nemadással antionizista rabbipártiak. A mizrahi központ vezetői elhatározták egy mizrahi alapon, tehát teljesen vallásos alapon álló chaluco-telepnek s igheten való létesítését. Egy chaluco-telep fenntartásához pénz kell s annál inkább pénz kell, mert mizrahi ifjaink szombatán és ünnepeken nem dolgoznak. A központ — kihez forduljon? — a zsidó vallásosság, a zsidó morál, a zsidó tradíció állítólagos lételeményeisehez, az orth. hitközségekhez fordult. Mit gondolt Ön, igen tisztelt zsidó Közvélemény és Lelkiismeret, hány 613 as patinájú, orthodox hitközség? Igen elég! A zsidó Jisuv Erec Jisraél micvájának? Tudunkkal egy, egyetlen egy, az oradeai hitközség vezetősége s telán éppen ezért kellett mebuknia.

De ime most dereng a hajnali Jiszovits elmondotta a „Sechejeunit,” a szigeti rebbe is behódolt a „szent gondolat”-nak, a brassói rabbi, miután „Ch-tuni”-t kiált, kiadja a jelszót, hogy fel kell építeni Jehuda Halevy országát. Viszont az orth. közp. iroda prófétái lelkületű ősz elnöke örökbecsű levélben szögezi le, hogy a rabbik megmozdulása a Tóra legnagyobb micvéjének, a Jisuv Erec Izrael micvéjének a teljesítését jelenti.

Reméljük, hogy papjaink eme megmozdulásával új éra kezdődik zsidó életünkben. Elmondhatjuk talán mi is, a Sechejeunit és ezután nem ellenfeleként fogunk szemben állani egymással, hanem mint a mostani kétségbeesett helyzetéből kimentí.

nem mint „sevesz achim gam jáchad,” mint egy közös célért, közös eszméért együtt dolgozó testvérek. S ha mindnyájan testvéreként együtt fogunk dolgozni, akkor munkánkat a biztos siker kell, hogy koronázza, mert akkor be fog állani a börtörcu, az áldás a munkába, amint azt szoltárköllő királyunk prófétái ihletével megénekelt: „Ki som civu Hasem esz habruchu.” A Jó Isten odaparancsolta az áldást, oda, ahol testvérek közös célért, közös eszméért együtt dolgoznak. Ha mindnyájan együtt fogunk dolgozni, palesztinai műivünk sikerülté fog jobban, mint reméljük, hamarabb mint gondoljuk; mert ez Isten parancsa is.

S ezért kijelentem és leszögezem, hogy az országépítés eselleges időleges fiasok, amelyek történetek, vagy eselleg történni fognak, nem azok hibája, akik az építésben részt vesznek, hanem azok büne, akik mindenféle indokkal kivonják ez alól magukat és népgyilkosságig menő, soha meg nem bocsájtható tette azoknak, akik az országépítő munka ellen küzdenek.

A most elmondottak nem akarnak sem számonkérés, sem ünneprontás lenni. Csupán megerősítés és megmagyarázása azon igazságoknak, amelyeket a brassói rabbi leszögezett s így akaratlan szelöltetése egy reméljük, most már multnak, amelyre szeretnők rácsukni a feledés kapuját, Remélem és hiszem, hogy most már megfogjuk találni a közös munkához vezető utat rabbijainkkal, akik mozgalmunkban el kell, hogy foglalják azt a helyet, amely őket, ha abba belekapcsolódnak, megilleti.

S hogy a közös utra lépünk, ime békejobbót nyújtunk rabbijainknak és örömmel üdvözöljük őket, mint a máramarosi kolónia felépítésének kezdeményezőit. Nemcsak, sikert kívánunk munkájukhoz hanem mi is ki akarjuk venni részünket a máramarosi kolóniát felépíteni akaró munkából. Közreműködésünkre fellélenül számíthatnak. Viszont most már elvárja a zsidónép és legfőképpen a zsidó fialtság rabbijaitól, hogy ne helyezkedjenek többé szembe a Tóra parancsait szolgáló akaró terveivel, vágyaival és reményeivel.

Ez a rabbi urak, hív az idő, int a mult, parancsol a jövő s nem holnap, hanem még ma a szentföld felépítésének munkája jegyében testvéreként egyesüljünk és együttesen adjuk ki a jelszót: Testvérek, munkára fel!

Schulhof Emilné „Orient” Szövművészeti iskola. Oradea, Str. Episcopul Ciorogariu No. 17. Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltenek.

NEW-YORK SZÁLLODA KÁVÉHAZ ÉS BÁR. Központi fűtés. Utazóknak árkedvezmény. MAROSVÁSÁRHELY legelőgansabb helyisége!

HIREK

e „Népünk” cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5693

Péntek: Seváth 28. február 24.

Szombat: Seváth 29. február 25. שבת שקלים

Heti szidra: משמים

Heti háftóra: בן שבט שנים

Roschodes benisch, שבת החדש

Roschodes ארץ Vasárnap és hétfőn.

Szombat kezdete:

üzlet bezárás 5.45

gyertyagyújtás 5.55

Istentisztelet kezdete 6.00

Szombat befejezése 6.55

FELHÍVJUK ELŐFIZETŐINKET, különböző azokat, kiket inkasszánsainknak nem áll módjukban felkeresni, hogy látralkozs előfizetési díjaikat számunkra haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek. Kérjük olvasóinkat, hogy nehéz munkánkban támogassanak bennünket, hogy lapunkat akadálytalanul küldhessük a jövőben is címükre. A „NEPUNK” kiadóhivatala.

Lord Melchett szombat Telavivban.

Palesztinai levél.

Az egész városban meglátás az izgalom. Az utcákon mind sürűbben jelennek meg Makkabi ruhások. A gyermekek is Makkabi sapkát vesznek fel. A tavaszi Makkabiad hangulata varázsolódott vissza Telavivba. A hirdetés oszlopokon méteres képek plakátok adták hírt a nagy eseményről. Lord Melchett, a Makkabi zsidó sport világgyőzelem díszelvénye jön szombatira a városba. Szirta felől áll az országba. Az egész szombatot Jeruzsálemben tölti. A héten pedig a Saroni felváltak látogatta meg. Minden nap hoztak a héber lapok a hírt, hogy a Lord hol és merre jár.

Tel Mondban, néhai atyjáról elnevezett tündérliget szépségpáncserecső közepette épült falai is meglátogatták.

Feszült érdelkődés kísérte a palesztinai sajtó és közvélemény részéről a Lord európai körútat. Ez az érdeklődés érhető is.

Néhai Lord Melchett — Sir Alfréd Mondnak keresztény felesége volt. A családi meggyezés szerint leánygyermekként keresztény nevelés mellett nőtt fel, mikor az idősebb Lord meghalt, mely félelem tette meg a zsidó sziveket. Vajon mi lesz most továbbra sorsa annak a műnek, melybe a Lord Palesztinában kezdett? Mi lesz azokkal a vállalatokkal, melyek már ma is több száz dolgozó zsidóknak adnak megélhetést. A szorongást nem sokára felváltotta a reménykedés. A Lord Melchett nyilatkozott.

—Életem legszentebb feladatának tekintem néhai atyám művel tovább fejleszteni Ereciszraelben” mondotta nyilatkozatában.

Nem sokkal később felajánlották neki a Makkabi díszelvényét, amit ő el is fogadott. Nemcsak dísznek hanem misztionnak tekintette méltóságát. Fanatikus hittel kezdett a munkához. A Makkabiad nagy sikere is nagy részt neki köszönhető.

—Egy millió Makkabistát akarok, — mondotta Lord Melchett legutóbbi galati nyilatkozatában. És Ereciszrael zsidó népe kellemes izgalommal várta a nagy vendéget.

Péntek délután van. A telavivi utcákon a meg szokott szombat előtti forgalom. Autobusok zufolva emberekkel. Kerékpárosok és gyalogosok szűrt és szertől bítkel be az utakat. Telaviv a zsidó város készült a szombatra.

A Herzl gimnáziummal szemben a három emeletes Palatin szülő előtt a gyalogjárókon nagy közönség várakozik. A sarkon zsidó és angol lovas rendőrök állanak. Mind többen és többen állanak meg. Most érkezett a Lord Telavivba.

Sípjel. Egyenlő távolságokban sport ruhás Makkabi motorosok érkeznek a szálló elé. Sorfalat állanak a bejáratig.

Két elegáns kék fehér zászlós autó gördül a bejárat elé. Mikor a Lord kilép az autóból, felugra a lapa.

A Makkabi egyenruháján van rajta. Tengerékek listá kabát, a mellén Magén Dávidos Makkabi címer, fején aranyszínű fehér Makkabi sapka. Megjelölésével és kis szöke bajuszával Károly román királyra emlékeztet.

A közönség tapsol. A vendég besiet a szállóba. Pihenni akarja az aznapi autót utáldalmait. A közönség szétoszlik. Mindenki ígyviszik haza. Mindjárt szombat van. Sokan a templomok felé igyezkének.

Másnap délelőtti ragyogó ercisraeni nap szórja meleg sugarait Telavivra. Odáai Európában fagyok és hóviharak sok halottal. Ill meleg nap sugar ezernyi seltető egészséges vidám gyermekkel és felnőttel. Végig a kétkilométeres Allenby uton hőmpolyog a

Tiszta gyöngéd arcból fiatalos üde kinézet. NIVEA CREME LEI 10.- - 72.-.

tömeg a lengerpart felé. Mindenki kijön sütkérezni a jó meleg napra.

A helven telavivi templom és imaház legközelebbjében már készen vannak a Istentisztelettel és a templomból kijövőkkel együtt egészen megletenek az Allenby ut szűkes járdái.

Csak a chaszidoknál és második minjánoknál tart még az imádkozás. Mert chaszid templomok is vannak szép számmal Telavivban.

Az Allenby sétáló közönségének része ez alkalommal a Mograbi operánál befördül az Elizer Ben Jeddud utcará. A „Bét Haám”-nép házbogyekszek. Tizenegy orakor van az ünneplés fogadtatás. Már jóval előbb mozogni sem lehet a fődél és télen minden oldalról zárt helyiségben. Közel ölezer főnyi közönség gyűlt össze. Az emelvényen héber zászlókat horított hosszú asztal székekkel. Mögöttük egy szakszék kék fehér Makkabista áll díszöszeget.

Izgalom. A láрма, beszélgetés megáll egy percre, hogy azután vadul, viharozva felzugjon a lelkeket vibráló lops.

Lord Melchett lépett Makkabi ruhában a palesztinai Makkabi egyenruhás tisztikarral és Dizenhoff, meg Moszinsohnal oldalán az emelvényre.

Dizenhoff beszélt. Szava halk Telaviv népszerű polgármesterének. Nem beszélt sokat. Az ő ismeri finom, kedves modorában üdvözli az új Makkabeusok díszelvényét városában.

Moszinsohn, a Herzl gimnázium igazgatója beszélt. Szavai erősek és porlykenti csapnak le a hallgatósságra. Megjelölés nem gimnázium igazgató, hanem egyetemi tanárát kélti hallgatókban! Vagy diplomát, mert az is ő. Tudós és diploma. Az élővendő zsidó kormányban neki is szerep fog jutni.

A mai makkabeusokról beszélt. Lord Melchett érdemeit sorolja fel. Azt az éjszakai, mikor a londoni felszabadulás lezajlott, visszatért, vitának az ő felszólalása adott más fordulatot. Újabb laps.

Lord Melchett áll fel, hogy beszéljen. „Sátom álechem tövével telaviv,” (béké veletek, Telaviv lakói) — mondotta érecesen héberül. Zugó, minden elcsúpró, egeliveré lapsvihar.

Némétül folytatja. Elmondja, hogy keleteurópából jön. És ha összehasonlítja a zsidók ottani helyzetét és életét az itteniével, akkor azt kell mondja, hogy van Islen az égben.

Angolul folytatja tovább. Minden öt percben felbeszélte beszédét és Dr Hermann a Makkabi elnöke héberre fordítja.

A „kábalát páminnak” vége. A tömeg hat kijáraton hagyja el a termet. Az uccán nagy közönség. Várják Melchettet. A Lord gyalog vág neki az unak egész a szállóig. Szombat van és nem szabad utazni járműven.

Sportolók és rendőrök eszmálnak utat. Az ucca közepén kalandok végig a közel má-fel kiométeres uton. Mindenki közelről akarja látni. Nagy csoport kíséri. A járdákon megállnak a sétálók. A házak ablakait megtekintik emberek. Végig az uton felugra a taps. Feltehetően látvány az egész, ezen a meleg januári telavivi szombat délelőtti.

Délután a sporttelepen van ünneplés. A Mismerai Sabbat intervenciójára nincs pénzár. Makkabi sportolók mutattak be mulatványokat. Majd díszszemle. Felvonulás Melchett előtt. Héber és angol zászlókat lenget a szél.

Az izleték már nyitva vannak. Végig a járdákon a Herzl gimnáziumtól a Nachlat Benjáminon keresztül le az Allenby torkolatáig és onnan tovább a Makkabi-palotáig az emberek ezrei állnak sorfalat. Sok arab is áll a nézők között. A házak ablakait, erkélyeit és lops felől zufolva emberekkel. Közel harmincezer főre tehető a tömeg, mely ez alkalommal a telavivi uccákon volt.

Izgalmas várakozás. Két lovasrendőr lütkel fel az uton Jón a felvonulás.

Két kis pötöm Makkabi kerékpáros jön egymás mellett. Közönség kezzeikkel egymást fogják. Alig látszanak ki a tölből. Egyik fiu, másik lányka.

Az ut szűlen kerékpárosok, majd motorosok mind Makkabi ruhákban. Mindegyik az ucca közepé felé fáklyát tart kezében. Hamárvál... Lord Melchett jön parancsnoki ruhákban fehér lovon. Jobbján a Makkabi elnöke, balján Dizenhoff színen lovokon. Mögöttük Makkabi listek. Utánuk a zenekar. Minden zenész mellett fáklyavivó. Különléle Makkabi csapatok jönnek. Átléták, futók, birkozók, uszók, tengerészek és egyebek. A végén lovasok.

A zenekar indulót játszik. A felvonulók héber dalokat énekelnek. Azok a menet megjelölnek, fel-

dübörög a taps a járdákról az erkélyekre, ablakok, onnan fel a házfetökre. És onnan vissza le a járdákra. A Herzl gimnáziumtól végig a hosszú uton útezerény ember tapsol és utjong. Szól a utjongás a vendégek, de szól a többi felvonulónak is.

Érti és tudja mindenki, hogy a zsidó nemzeti sereg vonul fel. Boldog érzés tölti be a zsidó sziveket. Ill vonul fel a mi kis hadseregünk. Ez a mi védelmünk.

És az utjongás még akkor is tart, mikor a felvonulás már rég elvonult.

Telaviv ünnepli Lord Melchettet és a Makkabistákat. Lord Melchett és Makkabi szombat Telavivban...

(Telaviv.) Jochanan Zahawy.

Terjesszék és szerezzetek előfizetőket az erdélyi zsidóság egyetlen független és legelősebb lapjának, a „Népünk”-nek. A „Népünk”-nek egyetlen zsidó asztalról sem szabad hiányoznia.

A szlovenszkói Vaad-Harabonim Dintóra elé hívja a munkácsi főrabbit. Kassa. Az ismeretes szlovenszkói rabbi-alférbán, amelyet Spira munkácsi főrabbi inszcenált és amely immár hetek óta tartja izgalomban Szlovenszkó zsidóságát — hivatalos helyről nyert értesüléstünk szerint — újabb fordulathoz jutott azáltal, hogy a szlovenszkói rabbiakollégium a munkácsi rabbi Din-Tóra elé hita, ahol igazolnia kell magat a kassai főrabbival szemben kiadott iszurali kapcsolathat. Amennyiben a Vaad-Harabonim ítéletét nem tenné magáévá, a legerélyesebb szankciók igénybevételét hárította el vele szemben. — Az afférel kapcsolatosan Duschinszky huszti főrabbi, valamint Teitelbaum Joel károlyi főrabbi, a kassai főrabbihoz intézett levéllel megkérés-sel, legmesszebbmenőben eltiltlik a munkácsi főrabbi lehetetlen viselkedését azon nagy tudású gáonnal szemben, aki „élén áll az országban a jelenlegi vallásos zsidó nemzeteknek, és aki az Örökkévalóért és ta- náért való harcában egyedül áll a maga nemében”.

Horogkereszt Lettországban. Rigából jelenlük: A lett nemzetiszocialisták, akik teljesen Hitler programjával azonosították magukat, de a zsidók mellett harcognak a német „befolyás” ellen is, az elmúlt napokban behatoltak a rigai „Bialik Klub” helyiségeibe és súlyosan bántalmazták a jelenlévő zsidó klubtagokat. Meggyalázták a falon függő Herzl és Balik fényképeit is és teljesen összezakolták a belső berendezést. A rendőrcg több rombolót tartóztatott le, akik közül egyet 1 havi és kettőt 14 napi fogságra ítélte. — Ugyancsak letartóztatott a lett nemzetiszocialisták vezetőit, Steinnachert is és több prominens nemzetiszocialista vezetőt is, akiknél a házkutatás megjelölése során kompromittáló levelezést és propaganda iratokat találtak. Az eljárás a közread veszélyeztetése és megbontása címen indul meg ellenük.

Zu s evőeszközök, T templomi kegszerek, bármily művészi kivitelben legelősebb árban. Gyártása és eladása: „Tacumul” ezüstáru gyárban CIUJ, Str. Gen. Neolcea (Kornis-u.) 6.

Diplomaták a német antiszemitizmus ellen. Berlin. A lipcsei lengyel követségben a drézai kormánytól 15 kérésrel lenyelt zsidó érdeket. Az intervenció következtében a drézai kormány a drézai kormány visszavonja a kitűzött végzetést és a zsidó családok továbbra is megkapják a tartózkodási engedélyt. — Denziban ugyancsak intervenció történt az angol követ részéről egy palesztinai zsidó polgár miatt, akit az elmúlt héten egy antiszemita zavargás során bántalmaztak. A kormány ill is elég tételt írt.

A szlovenszki Központi Iroda új vezetősége. Bratislava. Az elmúlt héten választott meg a szövetségi ortih, Kőzponti Iroda vezetőségét. A Vnád-Harabonin tagjai a következők: Schreiber Akiba, Poszony, Tegermann J. Nove-Samky, Braeh Saul Kassa, Buxbaum Josua Galanta, Ungar S. D. Nyitra A végrehajtó-bizottságba a következők választottak be: Erlich Simon Kassa, Peskus L. Duna Szerdahely, Weisz L. Nyitra, Fürst M. Pozsony, Kalisch J. Galanta, Kohn R. Nove-Samky, Branfeld J. N. Topolesny, Weber N. Slupova, Kempfner A. Pozsony, Stern J. Pástyén.

Élénk zsidó élet Marosvásárhelyen. A napokban nyílt meg az Avoda-klub helyisége, amely pazar eleganciával áll a zsidó publikum rendelkezésére. Négy gyönyörű egymásbanyúló helyiség, amelyben állandóan köser búfélé van és hivatal arra, hogy eventul össefogja látogatalmilag is, a vásárhelyi zsidóságot, világfelfogásbeli különbség nélkül. Egyébként is élénk cionista élet folyik a városban, bátran lehet állítani, hogy ma már az egész város zsidósága részvesz a mozgalomban és munkával, pénzzel támogatja a Palesztina gondolatát. A vallásos zsidóság is mindnyogyabb számban eszakkodik a vallásos alapon álló Mizrachistákhoz.

Gyermekrablás Palesztinában! A közelmúlt napokban a beregszászi rendőrség egy fiatal zsidó fiút állított elő, akinek semmiféle igazoló irásai nem voltak. Mivelhogy a 14 éves fiú nem tudott beszélni, a rendőrség, a mielőtt hozzák, akinek a fiatal ember címe élte, hogy egy napon vándor cigányok rabolták el Halibán, amedőn zsidóknak ebédelt a mezőre. Már ezek óta él itt Európában, bejárta Romániát és nekéz megpróbáltatások során jutott el Beregszászra. A hűközseg gondjába vette a sorsidőzött fiatal zsidó gyermeket és azonnal látványt készítették a lélek Halibával, hogy megállapítsák, igazat mondott-e a gyermek, vagy az egész történet kitalált mese. Az a gyanus is felmerült, hogy az ifjú Palesztinába akar kijutni és ezért találta ki a gyermekrablást történelmet.

Tiltakoznak a szülők a cionista iskolák bezárása ellen Berlinben. Berlin. Mint ismeretes, a legutóbbi hűközseg választások során az addig többnyire lévő Zsidó Néppárt (Cionista) elvesztette mandátumainak jelentős részét és csak kisebbségben került be a hűközseg vezetésbe. Az új vezetőség mindjárt ezzel kezdte, hogy a nemzeti alapon álló zsidó vezetők által alapított intézményektől a támogatást megvonja, sőt attól sem riad vissza, hogy egyes ilyen cionista alapításokat véglegesen megszüntessen. Így híre jár annak is, hogy a hűközseg jelenlegi vezetősége több zsidó nemzeti szellemben vezetett iskolát is be akar szüntetni. A berlini zsidó szülők erre közös értekezletet tartottak, amelyen a legerélyesebben visszautasították a hűközseg vezetőség ezen célját és állástfoglalást a fennálló cionista iskolák támogatása mellett. Mi-morandumban foglalták össze kívánásaikat és terjesztették azt a hűközseg eljárásióság elé. Csofákosasukat fejezik ki a fűközseg, hogy a hűközseg éppen ezen válságos időben, amikor a zsidó öntudat fokozott emelése igen erőteljesen nyomul előtérbe, éppen most akarja az előláróság az ilyen szellemben vezetett iskolákat beszűntetni. Remélik, hogy a szülők halmozott állástfoglalása kellő eredménnyel fog járni és továbbra is működni fognak Berlinben a cionista iskolák.

V. GROSZMANN
orth. כשר vendéglője
BUCUREȘTI
Calea Victoriei 18
II emelet. Szemben a rendőrprefekturával
3 fogásos menü 40 lei.

Fuchs Mancsi
fűzőszalonjában legfinomabb és legpontosabb kivitelben készülnek:
Prinzess fűzők, minden fazonu divatfűzők és orvosi rendeltetű gyógyfűzők.
ORADEA, Piața Mihai Viteazul 11-a.
(Ullmann-palota).

Öt tanácsosa lesz a Zsidó Pártnak a kolozsvári városi tanácsban

Róza Mór választották meg, mint a clujji Kereskedelmi és Iparkamara tanácsosát.

A jövő hó elején lesz a kolozsvári községi választás, amelyre heleteg tartó tárgyalások után, a Zsidó Párt is benevezte azokat a kartell-listára, akik méltóak képviselni a város zsidóságát, a város parlamentjében. A Zsidó Párt kolozsvári tagozata a következőket jelölte egyhangulag a kartell listára: *Dr Kertész Jenő, Dr Klein Miksa, Vigdorovits Izso* fakeskedő, *Dr Spitzer József* és *Schwartz Márton* bádogos. A Zsidó Párt ugyancsak a Kereskedelmi és Iparkamara által a tanácsba küldendő tanácsnag megválasztásánál egyhangulag *Róza Mór* nagykereskedő és gyáros dele gálta és érdekében intenzív propagandát kezdett, mely teljes sikerrel is járt.

A kamarai választás igen izalmas atmoszférában zajlott le szombaton február 18-án. A zsidó szavazók, akik csak a késő esti órákban mentek szavazni a szombat este, abban a kellemetlen meglepetésben részesültek, hogy az épület előtt 40-50 főnyi tömeg állott, amely a zsidó kinézésű embereket inzultálta. Különbben a Zsidó Párt akciójának teljes sikere volt, amennyiben az este 10 órakor összeszámlált szavazatok s erint Róza Mór lett a Kereskedelmi és Iparkamara községi tanácsosa 184 szavazattal.

Örömmel regisztráljuk a hírt, mint az össztartás szép eredményeit.

Róza Mór személye egyébként általánosan becsült, nemcsak lokális, hanem erdélyi viszonylatban is. Annál is inkább, mert nemcsak a zsidó közélet frontján, hanem általános társadalmi megmozdulásokban is mindenkor az élen áll. Egyike Erdély legbőkezűbb filantropjainak, aki mindenkor kiveszi részét minden akcióban. Így például a legutóbbi clujji munkanélküliek akciójában 50.000 lelet vett részt. Amellett személyes közreműködésével sikerült neki az akció elvezetni és sok ezer éhező munkanélkülit a tél idejére ellátni. A zsidó munkanélküliek pedig külön városi konyhán ritális kosort kaptak enni, ami szintén a Róza Mór agilitásának köszönhető.

כשר ארמ' életterem nyílt Clujon, az Astoria szállóval szemben, a Metropol Kávéház melletti helyiségben

Mátyás Ignác vezetése alatt Esküvőket és más ünnepi rendezvénny, valamint abbonálást házhoz szállítva is vállalok.

FERRUM
VASÜZLET
átköltözött
február elsején a KUGLER & ANDRÉNYI-palotába,
Oradea, Piața Mihai Viteazul 4/a
Átköltözés folytán visszamaradt áruinkat olcsón kiárulsítjuk.
„FERRUM“
Vaskereskedelmi R. T.
Telefon: 9-73
Gyári lerakatok!
„Engbberit“ autógummi gyári lerakata
Szombaton zárva!

Győzelmesen fejeződött be a Froumín gyári sztrájk Jeruzsálemben. Jeruzsálem. Mintegy négy hónappal ezelőtt letek sztrájkba a Jeruzsálemi Froumín kőgyár munkásai, részint politikai, részint gazdasági követelések érdekében. A sztrájk a napokba véget ért, minthogy a munkaadók teljesítették a munkások követeléseit. E szerint a Froumín elismeri a Híslad-rüh-ot, mint a munkásszakszervezetet, minden sztrájkolót újra munkábaállít, kötelezi magát, hogy munkásszakszakszervezetet alakítsa ki, amelynek 80% át a Híslad-rüh kötelezete tartozó munkások közül alkalmazza, a sztrájk ideje alatt alkalmazott 25 revizionista munkás közül csak 10-et tart továbbra is meg, de ezeket is 8 hónapban belül elbocsátja.

Emelkedik a zsidó bevándorlás Szyriában. Beirut. Az utóbbi hónapok alatt igen erőteljes zsidó bevándorlás indult el Szyria felé, úgy, hogy a jelek szerint Beirut forgalmas zsidó centruma növi ki magát. A zsidó főnegek többsége azon célból jön Szyriába, hogy innen aztán Palesztinába könyvebben állélepp hűközseg. A palesztinai kormány azonban igen súlyos nehézségeket gúrdít a bevándorlások elé és így az a helyzet állott elő, hogy az itt rekedt zsidóság igyekszik Szyriában megtalálni az elhelyezkedését. Természetesen ez Szyria szempontjából igen előnyös, mert a zsidó bevándorlás gazdasági fellendülést biztosít számára.

Orvosi rendelőknek alkalmas és jelenleg is annak használt külön bejáratú és előszobával ellátott 2 parkettes, komfortos és balkonnal rendelkező uccal szoba, a város központjában f. év május hó 1-re kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban (Szinház-u. 4. I. em.).

Egység a dési hűközsegben. Az elmúlt héten számos erdélyi lap több ízben foglalko ott a dési hűközsegben állítólag dúló harcokkal, amelyet úgy tüntetett fel mintha a hűközsegben a szakadással törekvő irányzat felülkerekedett volna illetékes helyen érdeklődünk és azt az információt kapjuk, hogy éppen úgy, mint Erdély valamennyi hűközsegében, úgy Désen is, a hűközseg súlyos gazdasági válsággal küzd és 2 millió lei adóssága nehezé teszi, hogy szegény keresetlőkkel gabbellját redukálja. A hűközseg pedig tekintettel arra, hogy a kultuszadók nem folytattak be, nehezen tudja a gabbellát redukálni, anélkül, hogy a bűd-sé fel ne borulna. Ennek dacára, az eléüléllenségek látva, zsidó rituális érdeket folytán, kénytelen a gabe lát a marhahusnál 40% al, a majorságnál 50% al redukálni. — *Paneth* déji főrabbi a hűközseg tagjai összehívta és rámutatva a szolidaritás szükségességére, felhívta a híveket, hogy a mai nehéz időkből kél-zeres kölelenségük kitartani az egységes hűközseg mellett. Így remélhető az, hogy dacára annak, hogy 251 aláírással már új neolog hűközseg alakítása volt folyamatban, a kedélyek lecsillapodnak és sikerül megörzini a dési nagy tradíciója hűközseg további egységét és belbékéjét.

Bal Kadischof Jom Tov z. c. l. szigeti Jahrzeitjával kapcsolatosan, amely szombaton, Saboth-Mispatim lesz, megírtuk mult heti számunkban, hogy azon a károlyi főrabbi is részt vesz. Mint most szigeti tudósítónk közvetlen hírforrásból jelenti, a károlyi főrabbi különböző elvi okokból és bizonyos ügyek likvidáásaig, nem megy Szigetre és így a jelenlegi Jahrzeiton sem vesz részt.

Hogy a mai súlyos viszonyok között is mindenki hozzájuthasson igen fontos élelmi cikkeinkhez és hogy a vidékről beáramló silány minőségű és nem megbízható árukat kiszortszuk valamint, hogy a tréfi és orth kóser áruk közötti árdriffereenciát csökkentjük, elh-tároztuk, hogy úgy a folerakatban:

Fűlöp bodega, Kossuth ucca 7,
mint az összes orth. כשר bodegánkban gyártmányainkat a következő felúzó olcsó árakban árusítjuk a mai naptól kezdve:
Naponta friss kolbász . . . kg. 32.— lei
Nyári szalámi . . . kg. 64.— lei
Liba- és sonkaszalámi . . . kg. 76.— lei
Téli szalámi . . . kg. 94.— lei
Pórá sonka és nyelv . . . kg. 110.— lei
Naponta friss virstill . . . páronként 2.50 lei

Egyesült orth. כשר szalámi és husneműgyár Oradea

Békét a reghini hűközsegben

Már több ízben foglalkoztunk azzal, hogy Szászrégenben a hűközseg tagok egy nagyobb csoportja kivált az orth. zsidó hűközsegből és külön hűközseg-et alakított. Sőt, az elmúlt hetekben már új metszőt is vett fel. Az erdélyi zsidóságnak, sem orthodox sem neolog irányzata nem nézheti félre, hogy bármelyik hűközsegben is megosztódás álljon be és az évtizedek alatt helytelenülük a reghini hűközseg helyzetét, a kilépőkkel szemben, el kell itéljük, azokat a hűközseg tagokat is, akik a hűközseg súlyos helyzetét, a hűközseg közterhekkel való kivonás által, mégjobban megnehezítik.

Szomorú állapotok uralkodnak a reghini hűközsegben, amíg egyrészt a hivatalos hűközseg rabbinátusa iszurokkal gondolja a kilépő tagokat az új hűközsegbe való belépéstől elrettenteni, ugyanakkor az ugynevezett occident hűközseg élehangja röpcédulák operál és bírósági eljárást helyezkelt az ellen, akik az iszurok által megbélyegzik eljárásukat. Közben pedig mindkét hűközseg élelkeptelen. Nemcsak az intézmények esnek szét, de a főrabbi és más tisztviselők fizetése sem hozható fel.

Nem volna lapunk hivatalosa megcsalván, ha csak a viták és veszekedések regisztrálásában merülne ki tevékenysége. Megjelentünkől kezdve állandóan a hűközsegek belbékéje érdekében szál-tunk sikra és most is csak azt írhatjuk: ha azt akarja Reghin zsidósága, hogy ne hulljon szét a svép keret amely eddig egybefogta az ott élő zsidóságot, akkor térjenek jobb belátásra és szűnjön meg a harcoknak ez a zsidóságra nem sok dicsőséget hozó formája. Most, amikor annyi ellenség fog vagyunk körülveve, amikor minden egyes zsidónak élet-halál harcot kell vívnia a megélhetésért, azon kell igyekezni, hogy a meglévő intézmények prosperáljanak és ne tőrjön össze, embergyarúságok miatt az, ami minden jóérésű zsidó számára a legszentebb kell legyen. A két ritus központi irodáinak is köbe kell lépni és így infézni a reghini zsidóság békéjének ügyét, hogy a felaklatolt kedélyek lecsillapodjanak és újból egyesült erővel dolgozzanak az ottani hívek a zsidó egyházi keret további fennmaradása érdekében. Most mindkét frakció élelkeptelen intézménnyel rendelkezik, holott ha összetartanak, akkor nyugodt élet lesz urrá a kis, jobb sorsra érdemes közseg tagjai körében.

Goldmann Bernát
orth. kóser vendéglője
Prága
II. Truhárska 10 II. emelet.
A legnevesebb szlovákiai orth. rabbi hecserével

Ékszer készítését, alakítását, javítását és drágakőfoglalást szakszerűen olcsón szakis
FRIEDMANN H.
ékszerésznél Széchenyi-tér 1
Vidékieknek is legpontosabb kiszolgálás!

Takarításra
festék, lack- és kefeáru
valamint a világhírű „Express“
poloskairtót és „Express“
Magasfényt, mely burorát
újja varázsolja; legolcsóbban csak
STERN.S.ENDRE
kefegyáros és festéknagy-
kereskedőnél szeresheti be
ORADEA
Strada Nicolae Iorga (Zöldfa-ucca) 10
Telefon 378

A legnagyobb egység jegyében zajlott le a tordai orth. hűközseg választás

E hó 19 ikén, vasárnap délelőtt 10 órakor rendkívül nagy érdeklődés mellett tartotta meg a tordai Aut. Orth. hűközseg tisztújító közgyűlését. Állalában fokozott érdeklődést tanúsítottak a tagok ezen tisztújító közgyűlés iránt, mert az volt az óhajuk, hogy a hűközseg vezetésében kizárólag olyan egyének foglaljanak helyet, akik úgy a magán, mint a közéletben az orthodoxia szempontjainak megfelelően járjanak el, amely teljes mértékben sikerült is.

Ezzel az erdélyi zsidóság által is nagyra-becsült Wesel Albert tordai főrabbi, az erdélyi orth. Központi Iroda elnökének hallgatóságos kiválasztása is teljesült. A választásnyba egyhangulag lettek megválasztva:
Elnök: *M. Lázár* Simon, alelnökök: *Moskowitz* Bernáth és *Grósz* Salamon. Gondnok: *Rendel* Ernő. Pénztáros: *Guttmann* Ármin. Ellenőr: *Schwartz* Andor. Rendes választmányi tagként meg lettek választva: Balázs Ferenc, László Sándor, László Adolf, Weinberger Mór, József Samu, Fischer Emánuel, dr. Reich József, dr. Stern Izidor, Schwartz Géza, Schwartz Sámuel, Kain Adolf és Daszkal Lajos.

Megemlítsere méltó, hogy *M. Lázár* Simon már három évizete megválasztás nélkül áll a hűközseg élén és a tordai főrabbi mellett fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki a hűközseg és annak intézményeit felvirágoztatása érdekében. Mindig azon igyekezett, hogy hűközsegében a legnagyobb egyetértés, a rend és a béke uralkodjon. *Balázs* Ferenc, aki 6 évig volt a hűközsegnek alelnöke és aki ezen tisztéget tovább nem akarta vállalni, önzellen munkálkodásért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet mondott. Az új választmány nevében a hűközseg elnök köszönetet mondott az egyhangú megválasztás bizalomért, mely után a közgyűlés véget ért.

Tavaszi megnyilatkozás!

Nem vagyok gyári lerakat
Útletem a váram
„Scherg“-ben legolcsóbban állok
Mert nincs előirt áram!
Mindem megdől, minden inog
Csak a matematika
Szilárd és megcsalhatatlan
Meg nem dönthető soha.

Igy dönthették sorba rommá
A világ összes várait
De nincs hatalom, mely megdönthetné
Cégem olcsó árait

Míg készpénzért vásárolok
Velem versenyt nem futhat.
Olcsón veszek, olcsón adok
Senki más így nem adhat.

DEUTSCH POSZTÓÁRUHÁZ
Str. A. Iancu (Kossuth-ucca) 1. Sas-palota.

Influenzától
megóvja
a
fertőtlenítő
Szent László
toaletiszappan

A zsidó parlamenterek interpellációja a kamarában

Bukarest. Elmult heti számunkban megírtuk, hogy Berestiben ádrárgítás és spekuláció címen eljárás indult egy zsidó kereskedő ellen, aki szombaton zárva tartotta az üzletét. Landau zsidópárti képviselő interpellált a kamarában a zsidó kereskedő érdekében. Kifejtette az eljárás nevelésé voltát, majd ráért annak antiszemita lényegére. Felszólította az igazságügyminisztert, hogy a legerélyesebben járjon el a beresti állami tisztviselővel szemben, aki lörvényellenesen jár el és a román lörvényhozást is kellemetlen és neveléses helyzetbe hozta. Az egyes felekezetek vallási szabadságát az alkotmány biztosítja és a kormány-nak kötelessége, hogy legfőképpen saját tisztviselőivel szemben érvényt szerezzen az alkotmánynak.

Kedden délután Misu Weissmann interpellált a kereskedők és iparosok érdekében. Kifogásolja a kereskedő és iparos osztály súlyos megadóztatását, majd az adófelbérbezési eljárás hibáira mutat rá. Ugyanezen ülésen lörvényjavaslatot nyújtott be a kormány a Marzescu rend lörvény-módosításáról, amely kölbönsben a templomok és kulturintézmények elleni támadásokat résziesíti súlyos büntetésekben.

Szombat-hét Hollandiában.
Amsterdam. Az elmúlt héten lefolytatott szombat-hét országosan igen külön eredménnyel végződött. A szombat-hét legfontosabb célja az volt, hogy népszerűsítse a zsidó tömeg között a szombat szent-ségét. Amsterdamban szombat-kiallást nyitottak meg, amelyen a becsi Somre-Sabosz központ is képviseltette magát. A kiállítás a szombat szent-ségét dokumentálta úgy a templomban, mint a családi körben. A kiállítás és a szombat-akció sikeréről E. Asscher-t, valamint Dr. M. Schoriesheim zsidó hűközseg vezetőfőnökét illeti az érdem, akik igen hatékony propagandát fejtek ki a vallásos zsidó szellem konzerválása érdekében.

Kulturdélután a váradi Mizrachiban. A mizrachi ifjúság f. hó 26-án d. u. 5 órakor kulturdélutánat rendez, melynek keretében Ábrahámovits Chaim „A zsidóság élelfele-tétele“ címen tart előadást. Kérjük a tagok pontos megjelenését. Vendégeket szivesen lát a vezetőség.

„CIONISTA“ jellegre levél van a kiadóban.

Dr Kupfer Miksa aradi orvos nagyszerű előadásáról, amelyet a nagyváradi Zsidó Kultur Körben tartott, a jövő heti számunkban beszámolunk.

Egy régi család sarja. B-rlinbe a napokban érkezett meg Sir Philipp Sassoon, aki ezelőtt az angol kormányban legközelkedésiügyi miniszter volt. A Sassoon-család M-zopotómiának legregibb szefárd családja és már 11. évszázaddal ezelőtt Harun al Rasid kalifának bankárjai voltak. Ez a kalifa tudvalevőleg egyszer egy küldöttséget fogadott Nagy Károly frank királytól, amely küldöttségben egy Obadja nevű zsidó tolmács is részt vett, amikor a küldöttség tagjai az ottan elhunytak, a kalifának ajándékát, így Európában addig nem látott elefántot, ő adta át a német császárnak Aschenben. Az ősz talán találkozt a német zsidóval a kalifa udvarában és az utód most meg-meglatogatni a bajban levő német zsidókat.

A lubawitschi rebbé kurát tart. Több-ször írunk Schneursohn lubawitschi rebbéről, a „chabad“ chaszidizmus (chabad—chochmo bino v'danz) megalapítója, R. Limmann Ladier utódjáról. Neki sikerült Szovjetország-ból kimenekülni és most Rigában lakik, ahol híveinek ezrei keresik fel és az egész világból fordulnak hozzája tanácsért. Ez a nagy tevékenység igen farszólóg hat az aggasztásra és azért orvoslát-nác-ára Berlinbe ment, ahol kurának vetette magát alá Schneursohn rabbi — orvosi véleménye szerint — egynéhány hét múlva visszatérhet működési helyére.

Legizlésebb ridikülök már
150 leitől. — Mindenféle bőrdisz-műáru nagyon olcsón
HARTMANNÁL
lehet venni
Regele Ferdinand No. 1.

RÖVID HIREK

JERUZSÁLEM. Jeruzsálemben általános megüdvényülést kelt Duschinszky huszti főrabbi végeleges határozata a jeruzsálemi rabbiállás betöltésével illetőleg. A jeruzsálemi köztársaság legfőbb lakásának néz Duschinszky főrabbi számára — Rabbi Mose B'ou a napokban felkeresése a főkörmányzó és interveiónt az Aguda által kérvényezett ceritifikátok kiadásának érdekében a főkörmányzó ígéretet tett, hogy a közeljövőben foglalkozni fognak újra a kérdéssel. — Nahalal közelében egy zsidó kolóniára arab banda tört be és az ott lévő mintegy 10 000 fiatal főt kiszagallák a falajból. A keveszámú zsidó család teljesen lehetetlen volt az arab bandákkal szemben. A rendőrség 13 arabot vett őrizetbe. — Egyiptom az utóbbi időben megas vármelakkal bástyáztá körül magát, ami sok tekintetben megnehezítette a két ország közötti kereskedelmet. A napokban azonban a kereskedelmi kapcsolatok kíméllyelése céljából összeülnek a két állam képviselői, hogy áhídadják az eddigi ellentéteket. — Az elmúlt héten a Jeruzsálemi vallásos zsidó ifjuság egy csoportja vádoltként állott a törvényszék előtt. A vád ellenük az volt, hogy ig. n. eles kampányt vezettek a szombatszegők, különösen a cionista munkásszervezetek ellen. A vádlottak közül kettőt felmentettek, míg egy harmadikat halóság elleni erőszak miatt ítélték el.

HAIFA. Még az elmúlt évben alakult Haifában egy Afrika-Palesztina Társaság, amelynek célja Haifában házépítés-kel finanszírozni. A társaság rövid fennállása óta 160.000 fontot investált Palesztinában.

GENF. 75 éves korában a napokban hunyt el S. Baizer, Genf főrabja. Az elhunyt főrabbi igen nagy népszerűségnek örvendett hitközségében és temetésén a keresztény lakosság közül is számosan vettek részt.

LONDON. A napokban 84 éves korában halt meg Lord Sydenham, Viktória egykori antiszemita kormányzója. Lord Sydenham életében egy politikailag, mint a sajtó útján állandó kampányt vezetett a cionista ideológia ellen. — Az iraki kormány Abraham Bey El-Kebir ismert zsidó pénzügykerelőt, a londoni irak követség pénzügyi szakértőjének nevezte ki.

ALEXANDRIA. Alexandriában (Egyiptom), a jezsuiták iskolája a zsidó tanítványok részére bevezette a héber nyelv oktatását. Az iskola zsidó tanítványai engedélyt kapnak szombaton a templomi ajátoskodásra való eljárásra.

TESENSZTOCHOVO. A város vezetőségénél jelentkezett Tabacsnik Feige és felkérte a polgármestert, hogy vegyek föl gyermekeit az internátusba, mert ő nem tudja őket eltarítani. Mivel azonban kielégítő választ nem kaptak, amíg a magisztrátustól kijött, a folyosón leugrott a második emeletre, de életben maradt.

VARSÓ. A varsói vasutiszolgálat egy magas rangban lévő tisztviselője feleségével és gyermekeivel együtt áttért a zsidó hitre és családjával együtt Palesztinába utazott. A geri rabbi adta átadását az új zsidó családra.

KREFELD. Nemzetiszocialisták éjnek idején összejárték az itteni zsinagóga összes ablakait. A zsinagóga ablakain közepkori művészi üvegfestések voltak, a festéseknek nyoma vezet.

ANTWERPEN. A belgiumi munkaügyi hivatal főnöke Max Gotschalkot, a brüsszeli zsidó hitközség előjárósági tagját neveztek ki.

RÓMA. Giulio Modena olasz zsidó tábornok a kormánytól megkapta a legnagyobb olasz kitüntetését. Ez a megkülönböztetés eddig katolikus személyiségeken kívül senkit sem ért.

RIGA. A lett nemzetiszocialisták, akik röviddel ezelőtt egy zsidó klubot feladtak és összeromboltak, súlyos fogházbüntetést kaptak a napokban lefolyt törvényszéki tárgyalás alkalmával.

TREMBOVLA. A napokban itt elhunyt egy idős keresztény ember, aki levelet hagyott hátra, amelyben részletesen leírja, hogy egész életén keresztül felfigyelt a legpontosabban betartotta a zsidó vallás ritusainak összes előírásait. Szombaton és ünnepnapokon a közel erdőbe ment ki és ott vegzte egyedül zsidó vallási ajátoskodásait.

BERLIN. Vigandstahban elhunyt egy Singer Emil nevű zsidó kereskedő, akinek temetését a keresztény-szocialista párttagok vittek egész a temetőig. A zsidó kereskedő családja már több évszázad óta él a helységben és felkészülten való tekintettel mindenki előtt nagy közszereplésnek és tiszteltetésnek örvendtek. Singer temetésén a nagyszámú zsidó híveknek kívül megjelent a nemzetiszocialista vadászrezd is és ünnepélyes keretek között nyujtották számára a végüliszegést.

PÓSTYÉN. Az itteni főrabbi egy Szium alkalomával, amelyen több mint 300-an vettek részt, erős támadó beszédet tartott a munkácsi rabbi ellen, aki Chorn-t csinál a zsidóságban azáltal, hogy harcot vezet kiváló rabbinagságunkkal szemben.

MOZI

Városi Színház Mozgó
Csütörtöki FELESÉGEM A HADNAGY UR. operett, Eggert Mária, Verbes Ernő, Felix Bressart.

Teatrul HEYMAN szinkör
Pénteki POSTRESTANTE 202, Nagy sláger, Magda Schneider és Fritz Schulz.

— **Örökbe fogadna** jól szituált valóságos zsidó háza-pár egy 1-2 éves, szép egészséges szülők gyermekét. Ajánlatokat „Barna gyermek” jellegre a kedőhivatal továbbít. Lehetőleg fényképes ajánlatokat kerünk.

— **Béke a besztzercei hitközségben.** Mint Besztzerceől írják, a dajonállás miatt kitört viszályt sikerült a lordai és marosvásárhelyi főrabbiakkal elsimítani. A hitközség az elhunyt ódon wjet, Waldmann rabbit választotta meg. A hitközségben egyébiránt élénk szellemi és vallási élet folyik, amelynek vezetője Spitz Mayer főrabbi, az elhunyt Ulmanna főrabbi, az erdélyi ortodox Iroda volt elnökének veje.

— **Vallási vita egy talált gyermek körül Amerikában.** Különös dologról írnak az amerikai lapok. Az ottani letelepedettek szokásos, hogy a talált gyermekek, amelyeket a katolikusok, protestánsok, vagy zsidóknak lesznek anyakönyvbe. Történt azonban, hogy egy Connor nevű newyorki zsidó asszony a lakása előtt egy kitalt csecsemőt talált, nagyon örült, mert nem volt gyermeke, gyermekévé akarta fogadni, de a sorrend szerint katolikusnak kellett lennie, amibe a zsidó asszony azért sem akar belemenni, mert a gyermekek láthatóan (mitő) zsidó. Mostan lépések történtek arra, hogy a kérésre a zsidó gyermeket az asszony zsidóként örökbe fogadhassa.

— **Japán országos főrabbi keres.** Prága. Csehszlovákiai zsidó lapok jelentése szerint, néhány hete, hogy a köztársaság területén tartózkodik Iskai Aihadion japán zsidó hitközségi vezetőférfi, aki országos főrabbi keres a Japán császárság számára. Iskai Aihadion beszámolt a zsidó sajtó képviselőinek a Japánban levő zsidó viszonyokról. Elmondja, hogy Japánban a legmesszebbmenő vallási tollerancia uralkodik és talán az egyedüli ország az egész világon, ahol úgy tisztelik az ősi tradíciókat, mint ott. Japánban mintegy 1500-2000 éve élnek zsidók és a háboru után is sok zsidó telepedett le az országban, különösen szibériai zsidó hadifoglyok, akik aztán teljesen ott is rekedtek. A japán-zsidók teljesen elvesztették ugy a népi, mint a kulturális és vallási kapcsolatukat is a világ többi zsidóságával. Most azonban több befolyásos és benszüllött gazdag zsidó hitközségi vezetőférfi kívánságára a kormány támogatni kívánja egy országos főrabbi-szék kralásának gondolatát és ezen célból jött Iskai Aihadion is Európába. Ezt a rabbit — folytatta Iskai — itt véljük Szlovákiában fellalálni. Iskai Aihadion utáiban meglátogatja a jesivákat is és komoly tanácskozásokat folytat az itteni rabbinagságokkal.

— **Az orasul-nou! Ceire Mizrachit** az elmúlt héten nagysikerű teatésztlyt rendezett. A Mizrachit ifjuság estélyén teljes számban jelent meg a helység zsidósága. Herschkovits Sándor elnök nagy letszettel fogadott megnyitja után Berkovits Árpád terított hívó előadást a Mizrachit céljairól. Iszak leig a seini mizrachit üdvözlőtől támogatja és felhívja a nagyszámban megjelent leányokat a Ceiroth Mizrachit megalakítására. Süssel Sándor a cionizmus egyes történelmi fázisairól, míg Herschkovits Mór a palesztina zsidó építésről tart előadást Lebovits Jenő és Treiger Izidor jidis kuplékkal szórakoztatták a közönséget. A nagysikerű teatésztly a Hatikva hangjai mellett a késő esteli órákban ért véget.

Az Izraelita Szentegylet Bekebelezési Bizottságától.

Értesítés.

A bekebelezési bizottság ezúton értesíti mindazon hitestvéreit, akik a Chewra Kadisa kötelekésbe belépni óhajtanak, hogy az alapszabályok 5. §-a értelmében Nissan hónapot megelőző 5. vasárnapot át ezidén f. hó 26-án, március hó 5. 12 és 19-én tartja tradicionális tagfelvételi ülést. A bekebelezési bizottság fenti vasárnapokon d. u. 3-5 óra között sajtó tanácsalmakban (Fuchs Morucca 2) jelentkezn, felvételt végeit. Hitestvéri üdvözléssel:

Bernát Bertalan, Leitner Lázár, jegyző, a bek. biz. elnök.

ZSIDÓ HUMOR ÉS TÖRTÉNETEK NAGYJAINKRÓL

Hitlerék kellemetlen csalódása

A hitleristák szigorú fajelmélete dacára nem minden párttag nélkülözi azokat a külső jellemvonásokat, melyek fajtisza származásukat messziről fel is tüntetnék. Így történetelt meg a berlini városi parkban a következő kis eset, melynek szenvedő hősei közismert hitlerista vezérek voltak, akik ezúttal polgári öltözékben, inkognitóban sétáltak.

Egy csomó gyerek éktelen sivalkodással utának veti magát, miközben így kiáltoznak:

— Tudjuk, kik vagytok; tudjuk, kik vagytok!

Büszkeség tükröződött a két kifünc férfi arcán, hogy ime, már a hon legifjabb nemzedéke is el van telve az ő nagyságuktól.

— Kik vagyunk hát? — szóltek kedveskedve a gyerekekhez.

— Tíz pfennigért megmondjuk — felelték az élelmes fiatalokruak.

A hitlerista vezéreknek ezt az összeget is megérte a nagy népszerűség. A gyerekek átvették a pénzt és miközben a szőröza minden irányában elszéledtek, csufondáros hangon kiáltották vissza:

— Zsidók vagytok, zsidók! . . .

Válók

A fiatal férj válni akar a feleségétől.

Az ügyvédje megkérdezi tőle:

— És van rá valami alapos oka, hogy elváljon a feleségétől?

— Azt meg hiszem, hogy van, — feleli a férj.

— Micsoda?

— Egy nagyszerű partit ajánlanak.

Ideális házas élet

Az itókat szerető Ereb Jánkev megnősült. Néhány héttel az esküvő után találkozik vele az utcán egyik barátja, aki megkérdi:

— Nu, wie lebst du mit deiner Frau?

— Danke, — feleli Ereb Jánkev — sie wirft mir das Trinken vor, und ich warf ihr das Essen nach.

Mi a különbség?

A sok találós kérdés közzé, amely a nép száján forog, egy újat lehet beilleszteni, amely egy nagyváradi orth. hitközségbeli volt képviselőtestületi tagtól ered.

— Mi a különbség egy papírgyár és a hitközség között?

???

A papírgyárba beleszik a rongyot és a végén kijön a papír.

És a hitközségi választásnál?

Beleszik az urnába a papírt és kijön az új képviselőtestület.

Egyik váradi imaegyletnek volt egy al-sámesze, aki évekkel ezelőtt már elhunyt. A megboldogultnak olyan kínai kinézése volt és nagyon szerény emberkének ismerték. Nem tudta, hogy mit mond, amikor egy nyugtalan nyvvel odaállott egyik hitközségi tag elé és a következőképen szólott.

— Wenn Sie geben 10 lei — werden sie ausgerissen (és a nyugtalan nyvra mutatott).

Mire humoráról ismert megszólított, így szólott:

— Ich gib Ihnen 10 lei, aber ich will nicht ausgerissen werden.

Az öreg erre beleegyezően bólogat és szól:

— Also dann werden Sie nicht ausgerissen . . .

Ha a „NÉPÜNK“-et olvasod, jussson eszedbe az előfizetési díj is!

